

EMISSIEARME VLOER IS EXTRA RISICO BIJ BRAND

De brandveiligheid blijft een belangrijk onderwerp op melkveebedrijven. John de Hoon, sectormanager bij Interpolis Agro-verzekeringen, vraagt extra aandacht voor de brandveiligheid van emissiearme vloeren, de materialenkeuze en de afscherming van elektrische installaties.

Apparatuur zo veel mogelijk afgeschermd

Compartimentering betekent volgens de verzekeraar dat elektrische apparatuur en schakelkasten zo veel mogelijk worden afgeschermd van de dieren.

Foto: Twan Wiermans

Een goed moment om de risico's op schade te inventariseren is wanneer er veranderingen op stapel staan, zoals bedrijfsuitbreiding, nieuwbouw en verbouw. Brand is een van de risico's die ook bij de nieuwe generatie open melkveestallen niet onderschat mag worden. Jaarlijks is er een aantal brandincidenten op melkveebedrijven, met soms grote gevolgen. Een nieuw aandachtspunt is de emissiearme vloer, waaronder brandbare en explosieve gassen zich kunnen ophopen. Verder wordt er in deze sector relatief veel gebruik gemaakt van dakisolatie dat onvoldoende brandwerend is. De Hoon adviseert de verzekeringspecialist bij nieuwbouw zo vroeg mogelijk in te schakelen, bij voorkeur in de planfase en in elk geval voordat de spade de grond ingaat. "Het is het beste om samen met de aannemer, de vergunningverlener, de verzekeringspecialist én de gemeentelijke brandweer te kijken hoe het risico op brandschade zo klein mogelijk kan worden gemaakt."

De emissiearme vloer

In de melkveehouderij wordt volop gewerkt met emissiearme vloeren. Die vloeren hebben door het geringe aantal doorlaatopeningen tot gevolg dat de gassen uit de mest zich onder de vloer ophopen en niet weg kunnen. Deze gassen kunnen erg brandbaar en explosief zijn. "Veehouders moeten daardoor extra zorgvuldig zijn met werkzaamheden waarbij vonkjes kunnen ontstaan, zoals bij slijpen en andere draaiende apparatuur. Grote ongelukken met deze nieuwe vloeren zijn er voor zover bekend bij Interpolis, nog niet geweest. Wel is het al vorgekomen dat er een brandje ontstond. "Het vuur liet zich lastig bedwingen en verspreidde zich over de roosters. Dat maakte het blussen erg moeilijk." Met name op plaatsen waar gaten in de vloer zitten, zoals bij de melkrobot, is het extra oppassen. Hier kunnen de gevaarlijke gassen naar boven komen. "Wij hebben op enkele bedrijven een oplossing gevonden door de kelders te voorzien van ontluchting met afsluiters. Op die afsluiters is dan een alarm geplaatst. Dit is natuurlijk niet de eindoplossing. Momenteel

werkt Interpolis mee aan praktijkonderzoek door DLV naar gasvorming uit mest onder emissiearme vloeren."

Kunststof: brandklasse B

De Hoon ziet dat er nog te veel brandbare isolatiematerialen worden toegepast in de daken van rundveestallen. Uit oogpunt van brandwerendheid zijn minerale wollen, zoals glas- en steenwol, de beste keuze. Wanneer de ondernemer liever kiest voor kunststof isolatiemateriaal, moet altijd voor brandklasse B worden gekozen. Dit is de hoogst haalbare brandklasse voor kunststof isolatiematerialen.

Brandbare gassen hopen zich op onder de vloer

"Gelukkig komen er steeds meer betaalbare isolatiematerialen van deze brandklasse op de markt", constateert De Hoon. Het gebruik van isolatiemateriaal dat niet-brandwerend is, kan desastreus uitpakken bij brand. Bij het oplopen van de temperatuur kunnen explosieve dampen vrijkomen uit de kunststofvezel, die de stal over de volle lengte in één klap in lichterlaaie zetten. Er is dan geen redden meer aan.

Compartimenten: techniek apart

Het is van belang de stal zodanig in te richten dat er bij een onverhoopte brand zo weinig mogelijk schade kan ontstaan. Compartimentering is daarbij belangrijk. De Hoon wil af van de gedachte dat compartimentering gaat over het opsplitsen van de 'vierkante meters'. "Compartimentering betekent voor ons dat risico-apparatuur zoveel mogelijk wordt afgeschermd van de dieren. Plaats de techniek (schakelkasten voor de melkwinningsapparatuur, koeling, aansturing mestschuif) in een technische ruimte die met brandwerende muren is afgescheiden van de rest van de stal. Kortsluiting

in elektrische installaties is nog altijd de belangrijkste oorzaak van stalbranden. Een brandmuur moet minimaal 60 minuten brandwerend zijn om de brandweer de tijd te geven haar bluswerk te doen. Bovendien kan in de technische ruimte gemakkelijk een brandalarm worden geïnstalleerd. In melkveestallen is het onmogelijk om alle elektrische apparaten (melkstal, melkrobots) af te schermen van de dieren, maar in het algemeen kan de afscherming van veel apparatuur beter, vindt De Hoon.

De compartimentering moet in het bouwplan worden meegenomen. Elke brandmuur is zo sterk als de zwakste schakel. In veel gevallen zijn dat de kabel- en leidingdoorvoeren, omdat die niet of onvoldoende brandwerend zijn uitgevoerd, of in het gebruik zijn beschadigd. Bij de bouw kunnen leidingen nog ondergronds worden gelegd zodat zo min mogelijk doorvoeren in de muur nodig zijn. Dit verkleint de kans op branddoorslag flink. Als het gebouw er eenmaal staat, kan er niet veel meer worden veranderd.

Plan van aanpak bij brand

Wanneer er onverhoopt brand uitbreekt, moet die zo snel mogelijk geblust kunnen worden. De Hoon adviseert om hierover tijdens de bouw goed na te denken en een 'aanvalsplan' gereed te hebben. De beschikbaarheid van bluswater is op het platteland geregeld een punt van zorg. Het komt voor dat er geen waterbron is of dat die te ver weg ligt. In dat geval doet de ondernemer er verstandig aan te zorgen voor een eigen bluswatervoorziening (eventueel samen met de burens). De Hoon stelt dat een bluswatervoorziening 90 kuub per uur moet kunnen leveren. Wanneer er geen bron geslagen mag worden, is een waterbassin een alternatief.

Het is verstandig om in samenspraak met de brandweer een aanvalsplan te maken. "Zorg dat er een goede tekening aanwezig is van het bedrijf, zodat de brandweer weet waar die moet zijn." <